

Fredag 22 maj

Snusarna ökar

Enligt förespråkarna för svenskt medlemskap i Europeiska Unionen är motståndarnas främsta argument risken för framtida snusförbud vid EU-inträde. Eftersom moståndet nu ökat till 44% innebär det att nästan halva svenska folket snusar.

Snusarnas riksorganisation, Svenska Snus Förnuftet, låter utreda om svenskarna snusar för att kunna rösta Nej eller röstar Nej för att kunna snusa.

Lundalinjen avviker

En avvikelse kan dock noteras i Lund där Nej till EG främst tycks finna sitt stöd bland osnusede studenter, gärna med röda eller gröna sympatier.

Efter sin start för en dryg månad sedan närmar sig lokalgruppen nu raskt 200-strecket av medlemmar och intresserade som vill varamed.

Varje lördag mellan 11 och 13 finner du dem vid bord och banderoll på stora Mårtenstorget och lilla Fiskaregatan. Intresset för att bli medlem, köpa märken, dekal och tidningar är så stort att materialansvariga har fullt sjå att skicka sina beställningar till materialkontoret i Luleå.

Tvättbräde mot EG

I morgon kan du höra Panik-orkestern, anförda av Lille-Mats (en snusare!) och hans kompisar riva av några nidvisor. Kolla särskilt in Jens på tvättbräde och resväska!

Bli inte förvånad om du också stöter på Nej till EG-Lund i Stadsparken på söndag. Passa då på att köpa ett sånt där karmosinrött rockmärke för en tia. Och anteckna dig för att komma med och hjälpa till i jobbet.

Ljunglöfs Etta

Lille-Mats

Nej till EG

SV-representant på v-partirådet:

—Deres debatt er gammeldags!

Förfluten helg var det möte med vänsterpartiets styrelse och partiråd uppe i Stockholm. Som vanligt har VB frågat ut PS-ledamoten Ann Schlyter: Hur var det? Och hur var det med Lars Werner, som ju höll en oannonserad inledning?

—Werner missade jag p.g.a. sen ankomst. Om hans tal sades uppskattande saker, men det måste ha varit försiktigt utformat eftersom ingen kände sej retad. Annars är det inte roligt att behöva sitta inne en vacker helg i maj, även om det är fina konferenslokaler i gamla fängelset på Långholmen.

Kortare partiprogram!

En huvudpunkt på partirådets möte var förslaget till partiprogram. Från programkommissionen rapporterade Herman Schmid inledningsvis att förslaget har mottagits positivt.

Kritik har dock förekommit, och fem kritiker hade särskilt inbjudits att opponera. Ekonomen och riksdagsledamoten Johan Lönnroth ville ha en klarare åtskillnad mellan marknadsekonomi och kapitalism. Den senare hotar den förra, och det bör vi tala om. Annika Åhnberg betonade risker med programkommissionens självförvaltningsmodell: producenternas makt kan hota brukarnas rätt. Irja Lindroth beklagade att förslaget betraktar kvinnorna som offer och har tappat de närmast föregående programmens försök till analys i termer av dubbla maktstrukturer. Staffan Nordberg vände sej mot eländesbeskrivningen när det gällde miljön: vi får inte glömma att Sverige faktiskt är ett föregångsland. Och frihandelsprincipen är ett större miljöhot än en EG-anslutning, ansåg han. Yvonne Frid önskade sej mer om klasser och om fackets roll. Bra inlägg, de fyra första, säger Ann Schlyter.

—Den mest genomgående synpunkten, i både gruppdiskussioner och allmän debatt, var att programmet måste bli mycket kortare och mer principiellt. Det borde vi som partistyrelse ha understrukit efteråt. Det finns annars risk för att programkommissionen inte ordentligt tar till

sejrekommendationerna om kortare program.

Får vänsterpartister skriva i DN?

Detta att partiet ska vara öppet har inte trängt igenom överallt, menar Ann Schlyter. Detta framgick tydligt både av programdiskussionen och av diskussionen om verksamheten fram till partikongressen i vinter — den senare var f.ö. mycket allmän och alltså föga konkret. Stark kritik riktades mot vänsterpartiet som hade publicerat seji "borgerliga mass-

Partisekreterare Kenneth Kvist, av Ann Schlyter avritad som förströelse under den långa diskussionen. På kvällen var det f.ö. fest med Kenneth som en av medlemmarna i det jazziga dansbandet. Som saxofonist är han utmärkt, tycker Ann.

medier", t.ex. på Dagens Nyheters debattsida. Vi som har andra åsikter får minsann inte skriva där, sades det förtrytsamt. Då borde ingen i partiet göra det!

—Ni i vänsterpartiet har visserligen en annan bakgrund, men ni tycks inte ha kommit lika långt som vi, sa Bente Sandvik, partisekreterare i norska SV, som var med på partirådsmötet. I sitt hälsningsanförande uppehöll hon sej annars mycket vid sitt partis framgångsrika deltagande i kampanjen mot norsk EG-anslutning.

Vänsterpartiets officiella EG-attityd är som bekant hård. Billy Eriksson motiverade varför man inte ens kan ställa upp på EES-avtalet. Han fick emellertid mothugg av Lars Bäckström. Läget är komplicerat, tyckte han. EES-avtalet är väl faktiskt det "utvidgade frihandelsavtal" som vi efterlyser. Det är inte sannolikt att vi kan förhandla oss till något bättre på egen hand.

Det var modigt, alternativt otaktiskt, av Lars Bäckström att säga så. Han ställer ju upp som partiledare och lär ha förankrat sin kandidatur hos den avgående.

Kenneth Sandberg kvar

Som vi tidigare rapporterat har partistyrelsen behandlat frågan om fortsatt medlemskap för Kenneth Sandberg i Kävlinge efter hans kritik i valrörelsen av partiets flykting- och invandrapolitik. Några medlemmar hade tolkat PS-beslutet som en uteslutning av Sandberg, men eftersom han är kvar i partiet tog de upp frågan igen.

—Själv kan jag inte tolka vårt tidigare beslut på annat sätt än som en skarp varning. Beslutet förklarade att Kenneth Sandbergs inställning inte var partiets och att han inte var lämplig som dess företrädare, samt underförstått att han skulle uteslutas om han åter framförde sina åsikter offentligt. Men det har han inte gjort. Inför mötet talade jag också med de två v-medlemmar i Kävlinge som ursprungligen begärt hans uteslutning. Det var en rimlig begäran, anser de fortfarande, men båda tycker också att skulle vara egendomligt och olämpligt om han uteslöts så långt efteråt.

Krav på Kenneth Sandbergs uteslutning ställdes trots allt i partistyrelsen men samlade bara en minoritet av rösterna.

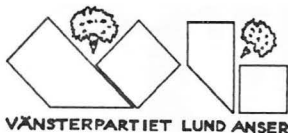
Flamman-reporter på dubbla stolar

Slutligen beslöt partistyrelsen att pressen inte ska vara närvarande på dess möten, om den inte blir inbjuden.

Bakgrunden är något delikat. Partistyrelsen har tidigare beslutat att medlemmarna av partiets centrala valberedning får närvara på sammanträdena, och därtill får resan till och uppehållet i Stockholm betalda. Nu är en av valberedarna tillika reporter på tidningen Flamman, och han har utnyttjat situationen till att skriva initierade rapporter. Ann Schlyter var mycket missnöjd med detta:

—Ska en utomstående tidning ges tillfälle att rapportera inifrån mötena så måste det gälla även

Forts. på sid. 4.

VÄNSTERPARTIET LUND ANSER

Bevara LKF!

I höst planerar den borgerliga kommunledningen att inleda omvandling av kommunala fastighetsbolagets lägenheter till bostadsrätter. Planerna utgör ett belysande exempel på ihålligheten i den borgerliga "valfrihetsrevolutionen".

Den valfrihet som ska erbjudas LKF:s hyresgäster går ut över valfriheten för dem som i framtiden vill ha bostad i Lund. En majoritet av dem som står i kommunens bostadskö föredrar hyresrätt. Trots denna efterfrågan på hyresrätt vill den borgerliga kommunledningen minska utbudet. Vart tog talet om marknadsanpassning vägen?

Dessutom finns det skäl att fråga vad valfriheten är värd för LKF:s nuvarande hyresgäster. I området som omvandlas till bostadsrätter blir de som vill fortsätta hyra hyresgäster hos bostadsrättsföreningen. Att en sådan skulle kunna upprätthålla samma service som LKF är helt realistiskt. Men givetvis kommer hyresgästerna att även i framtiden vilja slå vakt om rätten till ett bra boende. Det är lätt att inse vad det kan betyda för grannsamjan när bostadsrättsinnehavarna har intresse av att hålla nere kostnaderna och hyresgästerna av att upprätthålla en god service. Motsättningar och svårösta problem i nu väl fungerande områden riskerar att skapas.

Vid sidan av valfrihetsargumentet brukar ökat inflytande för de boende anföras som argument för omvandling till bostadsrätter. Även detta argument är idag svagt. Hyresgästernas inflytande håller på att öka genom boinflytandeavtal mm. I praktiken påverkar många hyresgäster sitt boende väl så mycket som många bostadsrättsinnehavare. Inom LKF håller just nu ett utvidgat boinflytande på att införas. Det innebär att 35% av hyran fastställs lokalt med möjligheter för hyresgästerna att avväga mellan hyres- och servicenivå. Ett intressant arbete på vidgat boinflytande riskerar att spolieas vid en utförsäljning.

Varken valfrihets- eller inflytandeargumentet är trovärdiga. Dessutom kan flera andra argument anföras mot en omvandling, som att den sociala segregationen ökar när antalet hyresrätter minskar och att fler lägenheter i Lunds innerstad görs till spekulationsobjekt. Bevara LKF!

Hyresgästerna

Södra Skåne håller minikongress (inför förbundskongressen) i Lund lördag 23 maj. Det blir gatuteater m.m. på centrala platser, och till avdelingsexpeditionen kan man komma för hyresjuridisk rådgivning – eller kanske få kommentarer till regeringens nya bostadsprogram.

Annika Åhnbergs tal på först

– Tyvärr hinner jag inte men annars skulle jag gärna skriva om första maj, sa en av VB:s oregelbundna medarbetare när vi mötte honom på stan. Det var så annorlunda stämning i år, så positivt.

Det var vi många som tyckte, och VB har i två nummer rapporterat om förstamajfirandet. Men något har saknats, nämligen det traditionella återgivandet av huvudtalet. Det var ju bl.a. det som skapade det goda helhetsintrycket, säger många.

Men nu kom det alltså ett manus, med ett beklagande från Annika Åhnberg för att det inte kommit innan. Dessutom har hon en kommentar till något vi skrev: "I övrigt vill jag bara säga att det finns en alternativ teori till det där om att stockholmare pratar för fort och den går ut på att det i stället troligtvis är så att skåningar lyssnar för långsamt." Jodå. En politiker ska förvisso ligga före men heller inte lämna massorna efter sej. Det är i avvägningen som mästerskapet visar sej.

Första maj har genom tiderna varit arbetets högtidsdag, i Sverige och världen över. Det är människor i arbete som bär upp samhällen, som får hjulen att rulla, som utför värden och som förser oss med maten. Det finns visserligen dom som försöker lura i oss att det finns "arbetande kapital" som dessutom kan "föroka" sig: Men ta och stoppa två hundralappar i en burk och sätt på locket så får ni se om dom förökar sig. Nej, det är människor i arbete som uppfinner, utvecklar och som ständigt skapar sin värld. Men detta enkla och självklara faktum har ju ännu inte erkänts. Fortfarande lever vi i ett klassamhälle, ja, jag vet, det är ett gammeldags ord, men det beskriver på ett korrekt sätt verkligheten. För det är ju inte arbetet som ger upphov till makt och inflytande, över den egna arbetssituationen eller över strategiska framtidsbeslut. Det är fortfarande kapitalinnehav, som ger dessa rättigheter.

Även på andra sätt är klasskillnaderna tydliga. Arbetsmiljön för ett vårdbiträde skiljer sig avsevärt från arbetsmiljön för en högre tjänsteman i näringslivet eller för den delen i offentliga sektorn. Och inkomstskillnaderna är mycket stora och de ökar nu i Sverige. Arbetet värderas inte rättvist. Det gäller i särskilt hög grad kvinnor. Kvinnor får, jämställdhetslagen till trots, sämre betalt för samma arbete som manliga kolleger. Och medan åtskilligt satsas på att förändra de traditionella industrijobbets arbetsmiljöer så lyfter vårdbiträdet i hemtjänst eller på andra håll fortfarande alltför tungt. Och snabbköpskassören lyfter en elefant om dagen, fast lite i taget.

Mannen som norm

Det är faktiskt kvinnor som är arbetarklassen i Sverige, men det är oftast mannen som är normen också för oss i vänster. Vi talar om en vanlig industriarbetarfamilj när vi ska bedöma hur förändringar påverkar samhället. Det är bara det att den familjen är inte vanlig. De vanligaste jobben i

Sverige är sekreterare, lokalvårdare och vårdbiträde. De är alla jobb med en stark kvinnlig dominans, och kan ni tänka er, det är också jobb med låga löner.

Men nu rör det på sig. Det är en ny kvinnorrörelse på gång och den behövs. Nu när abortmotståndare vädrar morgonluft och den borgerliga regeringen åter vill göra vård och omsorg till oavlönat kvinnoarbete i hemmen. Vi vänsterkvinnor kräver i stället lika lön, utbyggd barnomsorg, kortare arbetstid och rätten att själva bestämma över våra kroppar.

Vi är många som tycker att det behövs demonstrationer på 1 maj för rätten till arbete och för de arbetandes rätt till makt och inflytande. Nu när arbetslösheten ligger runt 5%. Men alla tycker inte så. Moderaternas partisekreterare Gunnar Hökmark delar inte den uppfattningen. Han tycker vi ska låta bli att demonstrera. Ett sådant sammanträffande att han kom på det just i år, när en moderatdominerad regering är i full färd med att öka arbetslösheten i Sverige. Hökmark är inte nöjd fastän högerregeringen gör allt vad dom kan för att göra årets övriga 364 dagar till kapitalets dagar.

Att inte duga

Arbetet är inte den enda meningen med livet. Det vet alla som någon gång älskat eller hatat och vem har inte det? Livet är sin egen mening. Men arbetet är en väsentlig del av livsinnehållet för oss. Och det ger oss delaktighet i samhällsgemenskapen. Jag vet vad det vill säga att vara arbetslös. Jag har provat på det, jag har skickat mina papper till arbetsgivare efter arbetsgivare och fått dem tillbaka. Jag har känt hur jag krympte som människa, hur jag blev värdelös när jag inte dög. Jag har t o m längtat efter att få sitta på bussen kl 6 på morgonen och vara en i gemenskapen, en av alla dom som är på väg till jobbet.

Gång efter gång har Vänsterpartiet i riksdagen föreslagit ökade satsningar på sådana åtgärder som skulle höja kvaliteten på viktiga verksamheter och samtidigt sänka arbetslösheten rejält. Men regeringen fortsätter sin cyniska politik. Från kommunerna vill man dra in flera miljarder och man vill säga nej till möjligheten att höja kommunalskatten.

Bostadspolitiken har man avskaffat och krisen inom byggnadsbranschen fördjupas. Till den internationella lågkonjunkturen kommer den hemmagjorda krisen, orsakad av regeringens ideologiska enödhed. I stället för att i passivt arbetslöshetsunderstöd betala ut snabbt ökande miljardbelopp så kunde man använda resurserna till att göra något åt alla de eftersatta behoven runt om i landet. Det finns mängder av bostäder, ålderdomshem, skolor, daghem, idrottsanläggningar, cykelvägar m m som behöver rustas upp, men regeringen vill inte.

Varför bedriver högerregeringen en sådan politik? Jo för att den egentligen inte är så bekymrad över arbetslösheten. Helt i enlighet med den nyliberala handboken så tyckte man att arbetslösheten är priset som ska betalas för att "få fart på ekonomin". Det är ett högt pris och de som betalar är de arbetslösa, de som behöver vård och omsorg, barn och pensionärer. Friheten man gick på val på är nu som förr friheten för de som likt när-

ingsministern - pojken med guldbuxorna - har aktieinnehav på 50 miljoner, men ofrihet för de många.

Hur kunde högern vinna

Hur kunde högern vinna ett val på temat frihet? Dom som inte ens bryr sig om människors grundläggande rätt till arbete och ekonomiskt oberoende? Det finns det anledning för oss som tillhör vänster att stanna upp och tänka på. Vi måste vara ödmjuka nog att erkänna att dom har pekat på väsentliga brister i samhället. Människor är maktlösa när jobben försvinner och möjligheten till inflytande över jobbet, om man har någon alls, är liten, men det gäller vare sig man är anställd på Tetra Pak eller i hemtjänsten. Ibland kanske det t o m är värre i hemtjänsten. Låt mig säga det klart och tydligt, den offentliga sektorn i Sverige fungerar ofta bra, de anställda ger allt dom har för sina patienter, kunder eller vad vi nu kallas när vi behöver olika tjänster. Men många har svårt att hävda sina rättigheter, som brukare av gemensam vård och omsorg. Valmöjligheterna har inte alltid varit tillräckliga eller låt mig ta et inte allt för otänkbart exempel: Ett bra dagis, med glada ung, duktig personal och nöjda föräldrar kunde plötsligt ändå läggas ner för att politikerna bestämde så. Pengarna behövdes till en ny trafikaneläggning och ungarna kan man väl trycka in någon annan stans, dom är ju så små.

När högern pratade om frihet trampade de på våra ömmanste tår. Vi ville tro att det offentliga ägandet och förvaltandet i sig gav garantier för god kvalitet, det gjorde det inte. Det är därför vi står här med en borgerlig regering och en mödosam förnyelsedebatt.

Från ett samhälle där vård och omsorg bara ansågs fungera i offentlig regi, så kastas vi nu in i ett samhälle där allt ska privatiseras, inte för att det är bra utan för att den ideologiska handboken säger så. Men vad är det som säger vi får mer att bestämma om när verksamheten blir privat, det är inte formen som avgör, det är innehållet.

Vänsterns förnyelse

Vänsterns förnyelse handlar i hög grad om att inse att varken det ena eller det andra systemet fungerar helt och hållet. Nu gäller det att låta "nöden bli uppfinningarnas moder" och utan ideologiska hämskor pröva olika vägar. Det viktiga är att alltid utgå från de berörda behov och se hur de bäst kan tillgodoses i praktiken. Vaclav Havel uttryckte saken så här för en tid sedan: "Nu har vi chansen att gå från ideologiernas epok till idéernas epok". Ja, nu har vi chansen att lämna den tid då två stora idésystem ställdes mot varandra, det socialistiska och det liberala, bägge med anspråk på att kunna hantera tillvarons alla olika delar.

Östeuropas utveckling och till sist sammanbrott har definitivt avfärdat planhushållningen som ekonomiskt system. Man kunde inte tillgodose människors elementära materiella behov. Konsekvenserna för miljön och arbetsmiljön var fruktansvärda. Maktkoncentrationen i decennier till en liten elit, utan motstycke. Avsaknaden av demokratiska fri- och rättigheter var fullkomligt förödande. Och det katastrofala misslyckandet berodde inte på illvilliga personer i ledningen.

Men detta gigantiska historiska misslyckande har trots allt inte gjort kapitalismen problemfri. Vi behöver bara se oss om lite i världen för att upptäcka det. Ju längre till höger ett lands regering står, desto sämre livsvillkor för människor: Vi vet att det finns 100 miljoner barn i världen som mer eller mindre tvingas levaa sina liv på gatorna. Vi vet att i länder som Brasilien, Colombia, och många länder fler opererar professionella ligor, som på beställning mördargatubarn. Det är inte dyrt, några hundra kronor och en affärsinnehavare slipper störande element. Vi vet att förslavande barnarbete förekommer i Thailand och Filippinerna, vi vet att barnprostitutionen är en lönsam verksamhet för skrupelfria vuxna på många håll. Vi vet att svälten och nöden är enorm i stora delar av vår värld.

Vi vet också att miljöproblemen är stora, både i det forna Östeuropa och i länder med liberal marknadsekonomi. Delar av världen berörs redan nu av en pågående ekologisk katastrof.

Världens flyktigströmmar ökar som en följd av den katastrofala situationen på många håll. Rika länder måste ta sin del av ansvaret, både genom att låta fattiga länders skuldbörda, genom att föra över resurser för miljöpolitiska satsningar i u-länder, så att de inte behöver göra samma misstag som vi, genom att arbeta för nedrustning och fred och slutligen genom en generös flykting- och invandrarpolitik.

I Europas växer extremhögern sig allt starkare, den är nationalistisk och invandrarfientlig. Den är ett stort hot inför framtiden. Mot den måste vi sätta en internationalistisk och solidarisk västanter.

Låt oss alltså ta Václav Havels ord på allvar. Vi måste överge de stelbenta ideologierna men vi måste samtidigt utveckla idéerna. I den processen att lösa de stora problem vi står inför behövs västanter. En västanter som är beredd att fördomsfritt pröva nya lösningar, men som aldrig frångår de grundläggande principerna, solidaritet och rättvisa. Vi har mycket att kämpa emot, men framför allt har vi mycket att kämpa för: Alla vi som vill värna jobben och inser att det är bättre att många arbetar kortare tid än att några sliter livet ur sig medan andra är arbetslös, alla vi som fattar att om vi förbrukar jordens resurser nu och skapar avfall och miljöstörande utsläpp, så blir framtiden omöjlig, alla vi som vet att vård, omsorg, och utbildning inte är "tärande" utan "närande", nödvändiga förutsättningar för ett fungerande samhälle.

Vår enorma vision

Att ha lämnat ideologiernas epok betyder inte att stå utan visioner. Vi har en enorm vision. Det vi kämpar för är en värld där varje nyfödd liten människa välkomnas och får en tillgång till elementära mänskliga rättigheter som mat för dagen, tak över huvudet, utbildning, arbete och utvecklingsmöjligheter och där varje människa också kan hävda sina demokratiska fri- och rättigheter. Detta är den enkla men ändå så svåra framtidsvisionen.

Käman i den socialistiska kampen har alltid varit, människans frigörelse. Människan är nyfiken, intelligent, skapande och social. Men nu är

Den som har gjort en resa har alltid något att berätta. Själv har jag besökt orter som Västerås och Linköping de senaste veckorna. Det var skakande upplevelser. Jag upplever Mellansverige som *en annan värld*. Alla är så prydliga och är liksom med sin tid där de flanerar på affärsgatan mellan Ähléns och Domus, köper sin Sibyllakorv och läser Expressen. Tydligare än någonsin står det klart för mig att Lund är ett undantag eller reservat. Jag har försökt definiera vad det är som skiljer och jag tror inte i första hand det är universitetet och det akademiska. Jag tror för tillfället det är stadsbilden och det urbana livsmönstret och jag känner mycket riktigt mig nästan lika hemma i Ystad som i Lund. Herregud, hade jag bott i Katrineholm är det mycket möjligt jag skulle vilja gå med i EG av ren desperation.

Eller jag kanske skulle ha blivit en riktig skånskpatriot. Jag träffade en man förra veckan som sa att han ägnade sig åt att visa att de germanska stammarnas urhem och vaggas står att finna bakom mejeriet i Osby.

Från ämbetsvärlden

En annan ort norrpå är Jönköping. Där inrättades för något tiotal sedan Domstolsverket, ett ämbetsverk med 150 anställda i en ny fin byggnad, fyllt av jurister, byråchefer och kanslist. Kommunledningen blev jätteglad och bjöd på bostadsförturer och villatomter på Bymarken. Vad sysslar då detta ämbetsverk med? Jo, dess uppgift är att betala ut löner och ersättningar

till domare, nämndemän och vittnen m.fl. vid landets domstolar. Redan Strindberg skrev om verket för utbetalande av ämbetsmännens löner och här finns det alltså i verkligheten. Nu ser jag till min glädje att justitieminister Hellskvik vill lägga ner det. Javisst, jurister är i princip parasiter och bör hållas kort, annars ynglar de av sig i väldiga organisationer. Verket bör kunna ersättas med en mindre dator som står i något hörn i en domsaga.

Politisk musik

Det är tacksamt att vara medlem av vänsterpartiet i dessa dagar, man får nämligen så många medkännande kommentarer: "...det kan inte vara lätt att vara vänsterpartist i dessa tider". Nej, men vem har sagt att det ska vara lätt?

Vi har i alla fall lite musik, men det är svårt det också. Jag såg på Rapport i förra veckan ett inslag från vänsterpartiets partiråd. Det var vänsterns blåsorkester i Stockholm som framförde vad jag tror var en intressant musikalisk-politisk kommentar till läget. Det var liksom en parafra på "Internationalen", med vissa dissonanser och här och där invända slingor från andra melodier, t.ex. "Arbetets söner". Det var bra, men samtidigt kan man gissa att det hela var nyskrivet eller orkestrern kanske lite sliten eller övoad, så det lät lite tungt. Jag tror att 9 TV-tittare av 10 mumlade lite medkännande: "Jävla kommunister, nu kan de inte ens spela Internationalen ordentligt."

Lucifer

I nästa nummer:

Hur har mp och v hanterat sin kommunala oppositionsroll, lundakapellist i Slovakien, hur man skriver ett kort partiprogram m.m. Välkomna med ytterligare bidrag, men kom med dem senast tisdag kväll då vi gör numret p.g.a. helgen.

Folkfest

På söndag blir det folkfest med musik, sång och folkdans i Stadsparken mellan 13 och 19.

Det är Lundaaktionen mot främlingsfientlighet, våld och rasism som bjuder in alla familjer till picknick på Gröningen.

Råbyholm

När jag gick till VB-redaktionen var det för att skriva ett beriktigande till min text om Råbyholms allé i nr 17. Men det behövde jag inte, för det hade Inger Rudberg redan gjort. Så jag ger henne rätt i allt som rör Råbyholms historia, utom att det var 1869 som Carl Otto Borg lät Helgo Zettervall rita landeriet. Min text var skriven ur minnet, så slarvfelen må kanske förlåtas.

Tho

Mer om Råbyholm

Signaturen Tho refererar i nr 17 ett möte i Bevaringskommittén där det bl.a. handlade om Råbyholms allé. Där citeras Otto Ryding fel. Det var inte professor Mattias Fremling, död 1820, som kallade gården Råbyholm. Det var inte heller Jöns Petter Borg som lät Zettervall bygga landeriet. Det var sonen Carl Otto Borg (1820-1896) som gav gården namnet Råbyholm, som tidigare hetat Lilla Råby Nr 14 och Nr 3. Det var också han som lät bygga villan 1867.

Tyvärr är redan en del av den fina gårdsmiljön spolierad. En monumental röd lada är riven liksom ett vackert vitt magasin, till ingen nytta eftersom det ändå inte blir något nytt bygge f.n.

Men vi har kvar allén fastän den länge har försumrats och inga nya träd planterats. Snart skall de 100-åriga kastanjerna lyfta sina vita blomkaskader där.

Där finns också statarlängan från 1885 där åtta familjer samsades om 4 kök, var och en ett rum. Den lyser vackert vit i aftonsolen och utgör ett rogivande och traditionsrikt inslag i den nya stora kontorsbyggnaden för Tetra Pak-Alfa Laval.

Hospitalsgården, mitt emot Tetra Pak, med manbyggnad och uthus är från 1906, då den gamla Hospitalsgården, vid Södertull med anor från medeltiden, flyttades hit. Under senare delen av 1800-talet och början av 1900-talet brukades dessa gårdar tillsammans. Familjen Borg ägde Råbyholm 1820-1915.

Det borde vara ett intresse för Tetra Pak att bevara dessa fina kulturmiljöer som en lugn baksida till sitt företag.

Vägen från brandstationen, om den behövs, bör gå över Landerigränd. De olyckliga svängarna kan säkert elimineras till en del. Är den fina kulturmiljön värd att offra för dessa teoretiska 60 sekunder längre körtid?

Inte minst socialdemokraterna borde förstå värdet av att bevara statarlängan.

Sluta att tala om att "förlänga Råbyholms allé". Det handlar om att utplåna den och statarlängan samtidigt som landeriet Råbyholm blir illa berört.

Trafiken genom Råbyholms allé har en gång stoppats för att ge en lugn bostadsmiljö för de många barnfamiljer som bor i Persikans 51 radhus intill. Skall vi nu få en bred genomfart?

F.ö. tackar jag för signaturen Tho:s synpunkter, som borde beaktas.

Inger Rudberg

VECKOBLADET. Bredgatan 28, 222 21 LUND. T 046/13 82 13. Postgiro 1 74 59-9. Pren 120 kr per år. Ansv. utg. Monica Bondeson. Sättning och lay-out VB-red. på Tidskriftsverkstan (Wallin & Dalholm) Fabriksg. 5. T 11 51 59 onsd. faxnr: 046/146582. e. kl 18. Manus lämnas senast onsd. kl 17 på Bredg. 28. Eftertryck av text tillåtes om källan anges. Bilder är upphovsmannens egendom. Red. förbehåller sig rätten att korta insänt material. Tryck: KF-Sigma, Lund. Utges med stöd av Vänsterpartiet. Red. ansv. för innehållet.

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet. (Se ovan)
NY ADRESS......

Samhället utan nåd

Vi fortsätter med tredje avsnittet av Hilding Hagbergs memoarer, nedtecknade av Finn.

Malmberget, där jag föddes, var alltså bara 11 år äldre än jag. Det hade ett överflöd av barnsjukdomar och gjorde ibland ett stort väsen av sig, men jag fann det nästan vara alltför fridfullt. I denna nybyggar-gruvort fanns inga bilar eller grävmaskiner. Ett växellok, som tutade, fanns dock på SJ-bangården, och det skramlade i malmvagnarna. Mest oväsen förekom när det sköts i gruvorterna. Eljest var det hästvagnar på knastrande grusvägar, flåsande cyklister och skrikande barn som gav ljud åt vardagen.

Samhället bestod av tre grupper bolagsbaracker (främst från engelsmännens tid), ett gytter av omålade trähus och här och där jordkojor, som i reklamen påstods utgöra ett pittoreskt inslag i bebyggelsen.

Gator och trottoarer ångkraftverk svarade för gruvdriftens el-kraftbehov, men det fanns ingen utebelysning. I hemmen fanns inte elljus eller elvärme och inte fanns det vatten och avlopp, och givetvis inte varmvatten, badrum, kylskåp eller tvättmaskiner.

Samhället hade två folkskolor, byggda intill varandra för att spara tomtmark, en samskola i förmån avskildhet, bolagskontor, kyrka, häkte, järnvägsstation och ovan nämnda ångkraftverk. Det fanns ett antal butiker, ett halvt dussin frikyrkor och Sveriges första Folke-ts hus.

Frikyrkorna hade betalda själasörjare som predikade broderskärlekens, ödmjukhetens och tacksamhetens evangelium bland de "hårdföra och kulturellt efterblivna gruvarbetarna". De varnade de troende för facket, arbetarpartiet och särskilt för Folkets hus, där man både sjöng och talade om trotsa svärdet för människovärdet.

Eländets boningar

Det fanns självklart i Malmberget bostäder av högre standard, med goda utrymmen och värme; som vittnade om kultur och trivsel hos bolagschefen, de högre tjänstemännen, prästen och den utarbetade läkaren. Hyggliga bostäder fanns även för skollärare, fjärdingsmän och lägre tjänstemän.

För gruvarbetarna var det trångbott. De ogifta fick tränga ihop sig ett tiotal i samma rum och använda varandras sovplatser vid skiftesgång. De snabbt växande barnfamiljerna fick bo i familjebostäderna med ett rum och kök. Att tala om hygien och hälsa under dessa omständigheter låter närmast

Följetongen

oanständigt, som att briljera med runda ord.

Tuberkulosen, i förening med gruvsjukdomen silikos, var grym. Epidemier förekom ofta, spädbarnsdöden var förfärlig. Den största bidragsgivaren till den snabbt växande kyrkogården var dock gruvan själv. Arbetet där var livsfarligt, ty skyddsåtgärder var ur gruvbolagets synpunkt fördyrande och inproduktiva. Skadeståndsprocesser krävde ofta dyra advokatarvoden.

Olyckor inträffade nästan varje dag, ibland med dödlig utgång. Bolaget hade med framgång beklämt försöken att klassificera stendammslunga, reumatism, dåliga ryggar och krånglande magar som yrkessjukdomar och därvid kunnat stödja sig på statlig medverkan.

Den gula ambulansen

Mitt första minne från barndomen, där det djupaste elände doldes under det gladaste yttre, var den gula ambulansen. Den kom nästan varje dag, ja ibland flera gånger om dagen, från Kungsryggen, rullade genom samhället, dragen av ett par festprydda springare, med Gällivare som mål. Innanför det gula höljet vändades gruvarbetare som utsatts för farorna i gruvslitet.

Vi barn såg ambulansen som ett glatt avbrott i vardagen och vi skyndade hem med nyheten, men möttes alltid med de suraste miner - till vår förvåning. Då nyheterna spreds fort i samhället, trots knappheten på telefoner, blev det snart klart vilka familjer som berövats sina familjeförsörjare, på längre eller kortare tid eller för alltid. De som klarat sig denna gång drog en suck av lättnad, medan gråt och tandgnisslar blev de drabbades lott. Vi barn förstod inte det där till att börja med, men vi lärde oss.

På sjukhuset i Gällivare togs offren fort och sakkunnigt om hand. De som skulle till kyrkogården behövde ingen vård, det kunde räcka med en tvättning. De värst tilltygade slapp de anhöriga se. Andra fick armar och ben ersatta med proteser, sedan fick de räkna med att få ett lättare men samtidigt sämre betalt jobb. Änkornas ekonomiska läge blev svårt. När de gick till frikyrkorna störde de andakten med sina anklagelser mot gruvbolaget.

Läkarvetenskapen gjorde stora framsteg på Gällivare lasarett. Många berömda läkare har vunnit stora ära tack vare LKAB:s generösa bidrag med arbetsmaterial.

Anti-EU (& øl) i Fælledparken 31 maj

Den 2 maj går Danmark till folkomröstning om medlemskap i Europeiska unionen. Därför har den breda och vitala Nej till EU-kampanjen flyttat fram det traditionsenliga Grundlovsfirandet till söndagen innan, den 31 maj, och samtidigt göra det till en kampanjspurt. Det blir tal av prominenta danska politiker, diverse högklassig underhållning och, får vi förmoda, en hel del öl och allmänt gemyt. Arenan är den klassiska Fælledparken i Köpenhamn.

Vänsterpartiet i Skåne, som vill förbereda sej för en kommande svensk folkomröstning och ta del av de danska erfarenheterna, passar på tillfället och ordnar en resa till Fælledparken. Från Lund går det ett lämpligt pågatåg 10.01. Det tar man till Landskrona där en färja avgår klockan elva. Ombord blir det en redovisning av och diskussion om det skånska EG-motståndet efter inledning av Lennart Hallengren, aktiv EG-motståndare från Malmö.

Från färjeläget i Tuborg tar det en halvtimme att gå till parken om man inte vill åka buss. Väl framme kan man ta del av alla aktiviteterna som pågår till åtminstone klockan åtta, men det finns också möjlighet att lyssna på SF-are som berättar om den danska kampanjen och dess erfarenheter, i eller utanför ett av de många tält som finns uppslagna. Hemresan förväntas ske individuellt.

Man bör anmäla sej innan till partidistriktet, tel. 040-192787. Vänsterpartiet bjuder på båtresa och eventuella busstransporter i Köpenhamn.

Det bör noteras att distriktets årskonferens kritiserade vänsterpartiets studiematerial för dess ensidiga och grunda EG-negativism och efterlyste ett bättre. I sakfrågan, dvs. för eller mot en svensk EG-anslutning, kommer distriktet i september att ordna en konferens med talesmän för de olika tendenser som finns representerade i EG-frågan inom partiet. Men hur man än förhåller sej i sakfrågan finns det all anledning att ta del av de danska kampanjerfarenheterna, särskilt när det kan ske i så trevliga former.

- Dere...

forts. från sid. 1.

andra massmedier. Och av yrkesetiska skäl borde Flamman-reportern ha informerat styrelsen om sin dubbelroll. Agerar han reporter ska partiet heller inte stå för hans kostnader!

Partistyrelsen fattade alltså det nämnda beslutet, men somliga styrelseledamöter lär ha blivit upprörda över kritiken. De framhöll bl.a. att Ann hade rapporterat till Veckobladet.

- VB är inte på samma sätt som Flamman en reguljär tidning med yrkesjournalister. Men den stora skillnaden är att jag inte skriver utan blir intervjuad. Rätten att intervjua PS-ledamöterna efter sammanträdena förmenar jag varken Flamman eller någon annan tidning.

Gr

MÖTE MÖTE

KOMPOL möte Må 25.5 kl 19.15 på partilokalen.

KONGRESSFÖRBEREDANDE GRUPPEN samlas till sitt första möte torsd. 4 juni kl 19.30 på partilokalen Bredgatan 28. Personlig kallelse kommer.

Hannas Fläkt Sö 24.5 kl 17.00 Rep på Palaestra.

RÖDA KAPellet

Fr 22.5 kl 18. Grekisk fest för alla kapellianer på kollektivet Regnbågen Sunnaväg 237, noter till grekländs-repertoaren utlämnas.

Lö 23.5 spelning på Backakarnevalen i Kirseberg Malmö. Buss nr 130 mot Värnhemstorget utgår från G:a Buss-torget 11.15, avstigning vid Fängelset, gå till samling 11.45 vid lekplatsen i Beijers Park. Repertoar: gående: 136, 158, 170, 238. Stående: 73, 131, 135, 223, 244, 247, 254. Ta med sambainstrument, nothållare och klädnyor. Obs ingen gemensam bilfärd.

Sö 24.5 kl 18.45 rep på Kapellsalen, Odeum. Rep inför spelning på Folkfesten i Malmö lö. 6/6

Sista ordinarie rep Sö 31.5 då Maria kommer med Nödenmaterial.

Extrarep med Bosse Fagerström för den ensemble som skall spela i stadsparken 5/7 planeras till Sö 7.6 kl 18.45 i Kapellsalen Odeum.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Finn Hagberg och Gunnar Sandin.

Tel. red. onsd e 18:
046/11 51 59
Fax : 046/14 65 82

Kontaktredaktör för nästa nummer:
Gunnar Sandin, tel 13 58 99.
Vid utebliven tidning ring
Rune Liljekvist 13 82 13 el. 11 50 69